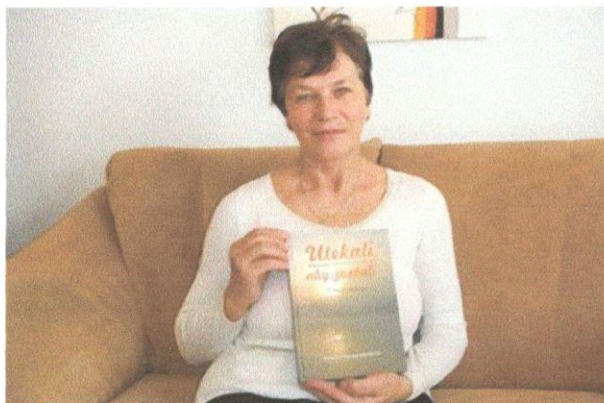

Autorka. Marta Krafčíková sa v knihe venovala osudom i nárečiu.
Foto: archív

Autorka knihy o Chmeľnici: Každý príbeh chytá za srdce

Peter Rindoš

O krutých osudoch Ľudí z Chmeľnice, ale aj o jedinečnom nárečí obyvateľov obce vypovedá kniha s názvom Utekali, aby zostali. Chmeľnica si dodnes zachovala nemecký ráz.

CHMEĽNICA. Tento rok si miestni pripomenú sedemsto rokov od prvej písomnej zmienky o obci. Kniha autorky Marty Krafčíkovej vznikla aj pri tejto príležitosti.

Názov Utekali, aby zostali je akýmsi zhrnutím osudov Chmeľničanov, ktorých ako etnických Nemcov chceli v 40. rokoch minulého storočia vysídliť.

„Spomínajú, ako sa ukrývali pred násilným odsunom, ako utekali do lesov i do susedných obcí, len aby mohli zostať doma,“ približuje pasáže svojej knihy autorka.

Mužov i dievčatá odviedli na Ural

Práve osudy obyvateľov zo spomínaného obdobia sú nosnou témou novej publikácie. Pre miestnych boli veľmi bolestivé.

„Boli to roky vysídľovania a násilného odsunu všetkých etnických Nemcov, teda aj Chmeľničanov. V roku 1945 sa objavili v obci jednotky NKVD (takzvaný Ľudový komisariát vnútra za stalinizmu – pozn. red.) a odviekli na práce na Ural 37 mužov a 5 dievčat. O prežitých udalostiach rozprávajú v knihe priami účastníci. Spomínajú so slzami v očiach. Každý príbeh chytá za srdce. Z každého z nich vyžaruje túžba po domove, túžba po rodine,“ priblížila M. Krafčíková.

Nárečie je najvzácnejšou pamiatkou

V knihe sa autorka venuje aj miestnemu nárečiu, ktoré je blízke nemeckému jazyku. Chmeľničania ho z pohľadu histórie považujú za najvzácnejšiu nehmotnú pamiatku.

„Aj keď sa zachovalo sedemsto rokov, zdá sa, že v poslednej dobe sa začína vytrácať. Preto táto kniha má byť aj výzvou pre mladú generáciu na zachovanie nášho nárečia,“ poznamenala M. Krafčíková.

Ide o odkaz pre mladých Chmeľničanov

Samotná kniha vznikla tak trochu bez prvotného plánovania. Autorka si nezáväzne čítala staré kroniky obce i miestnej školy. Zistila, že obsahujú množstvo zaujímavých informácií.

„Cítila som, že osudy ľudí si nemôžem nechať iba pre seba. Chcela som, aby sa o nich dozvedeli aj ostatní, najmä však mladá generácia. Po konzultácii s naším kňazom som sa rozhodla, že o nich napíšem. Mojim cieľom bolo predstaviť verejnosti autentické svedectvo o živote v jednom z mála sídel na Slovensku, ktoré si do súčasnosti zachovalo nemecký ráz,“ povedala.

Prečítajú si aj vysídlení v Nemecku

Publikácia obsahuje aj mnoho dobových fotografií, viaceré pochádzajú z rodinných albumov obyvateľov.

Rozšírená je o resumé v nemeckom jazyku, takisto je obohatená aj o cédečko s autentickou nahrávkou chmeľníckeho nárečia.

„Chceme, aby si ju prečítali aj naši krajanovia, ktorí boli v 40. rokoch minulého storočia odsunutí do Nemecka,“ poznamenala M. Krafčíková

Prezentácia. Knihu uviedli v miestnom kostole. Foto: archív